

بررسی اثرات ۴ پایه مختلف مرکبات بر شاخص‌های رویشی رقم

پرتقال در داراب

توکلی، امیررضا و حسن حقیقت نیا

اعضای هیأت علمی معاونت مرکز تحقیقات کشاورزی فارس (داراب)

امروزه استفاده از مزایای نسبی پایه‌های تجاری تحول چشمگیری را در صنعت مرکبات‌کاری دنیا بوجود آورده است. بطوریکه پایه‌ها علاوه بر تأثیر بر خصوصیات کمی و کیفی محصول می‌توانند بر شاخص‌های رویشی رشد، مقاومت به سرما، مقاومت در برابر آفات و بیماریها، تحمل به خشکی و شرایط نامساعد خاک نظیر (شوری و قلیایی) نیز مؤثر باشند.

به منظور انتخاب بهترین ترکیب پایه و پیوندک برای شهرستان داراب که از مناطق مهم مرکبات‌خیز ایران می‌باشد آزمایشی بصورت فلکتوریل، در قالب بلوک‌های کامل تصادفی شامل ترکیبی از ۶ رقم پرتقال (واشینگتن ناول، والنسیا، فراسست ناول، هاملین، مورو و محلی) بر روی چهار پایه مختلف (لایم، رافلمون، نارنج و بکرایی) اجرا گردید. شاخص‌های رویشی مورد اندازه‌گیری عبارت بودند از کنوپی، ارتفاع تاج، قطر پایه.

در پنج سال اول تحقیق (فاز رویشی)، نتایج حاکی از تأثیر بر هم‌کنش بین پایه و پیوندک‌های مختلف بر برخی شاخص‌های رشد درختان (کانوپی و ارتفاع تاج) بودند. برای مثال، درختان پیوند خورده روی پایه رافلمون دارای حداکثر کانوپی و ارتفاع تاج بودند. اگرچه قطر پایه در ترکیبات مختلف پایه و پیوندک تفاوت‌هایی داشت اما این تفاوت‌ها معنی‌دار نبود.